

LES

'NEE IS OKEE!'

In deze les leren leerlingen over dat iedereen zelf mag bepalen wat die prettig vindt en dat het belangrijk is om een “nee” van een ander te respecteren. Aan de hand van een animatiefilm Volcano Island, stellingen en klassengesprekken oefenen leerlingen met het herkennen van emoties, lichaamstaal en persoonlijke grenzen. Zo ontdekken zij dat luisteren naar de wensen van anderen bijdraagt aan een veilige, prettige en respectvolle omgang met elkaar.

IN DEZE LES:

- leren leerlingen dat iedereen het recht heeft om grenzen aan te geven en “nee” te zeggen en dat grenzen per persoon en moment kunnen verschillen;
- oefenen leerlingen met herkennen van verbale en non-verbale signalen dat iemand iets niet prettig vindt;
- stellen leerlingen klassenregels op over grenzen aangeven en respecteren.

BENODIGDHEDEN

LessonUp ” (op het digibord). Te vinden op <https://filmeducatie.nl>

[/inspiratie/filmtip-paarse-vrijdag-volcano-island-po](#) of via de QR-code.

Zowel de animatievideo als de gastleerkrachtvideo's zijn opgenomen in de LessonUp.

VOORBEREIDING

Stap 1 Loop van tevoren al eens de LessonUp door en bekijk de animatievideo 'Volcano Island' en de gastleerkrachtvideo's.

Stap 2 Leg eventueel twee gekleurde vellen klaar voor iedere leerling.

Nieuwe Kerndoelen	
Nederlands	1A, 1B, 2A, 2B
Burgerschap	19A, 20A, 20B, 21A, 21B
Mens en maatschappij	28C, 28D
Huidige kerndoelen	
Nederlands	1, 2, 3,
Oriëntatie op jezelf en de wereld:	34, 37, 38

LessonUp
'Nee is okee!'

LESONDERDEEL 1 **START**

10
MIN

In LessonUp staat een video waarin gastleerkracht een introductie geeft.

Introduceer de les

- Vertel de leerlingen dat jullie een video gaan kijken over een tijger. In de video wil de oranje tijger niks te maken hebben met de witte tijger;
- Vertel dat jullie het vandaag gaan hebben over wat het betekent als iemand “nee” zegt. Een “nee” betekent niet dat jij niet leuk bent. Het betekent alleen dat die persoon op dat moment iets anders wil dan wat jij wil.

Bespreek de stellingen

- Vertel dat jullie een kort spel gaan spelen om te laten zien dat iedereen verschillend is en andere dingen prettig vindt;
- Maak de afspraak: “Iedereen mag kiezen waar die wil gaan staan. Je hoeft niets uit te leggen als je dat niet wilt. Als je wat wil vertellen mag dat ook. We lachen niemand uit en we reageren respectvol”;
- Je kan het stellingenspel op verschillende manieren uitvoeren:
 - Optie 1: Kinderen gaan links staan als rechts voor wel fijn.
 - Optie 2: Kinderen houden een gekleurd vel omhoog, bijvoorbeeld rood voor niet fijn en groen voor wel fijn;
- Leg uit dat je situaties gaat opnoemen. Leerlingen mogen voor zichzelf bedenken of zij dat prettig vinden of niet prettig vinden. Er is geen goed of fout antwoord;
- Noem de onderstaande situaties op:
 1. Ik speel op het schoolplein en iemand blijft mij heel lang kietelen.
 2. Ik vind het fijn om te knuffelen.
 3. Ik ben op een verjaardag en we gaan naar huis. Ik moet een knuffel of een kus geven aan een mevrouw die ik niet ken.
 4. Als ik alleen aan het spelen ben, vind ik het fijn als iemand eerst vraagt of die mee mag doen.
 5. Als iemand mij aanraakt en ik zeg “stop, hou op”, vind ik het fijn als die ook meteen stopt.

LESONDERDEEL 2 **FILMFRAGMENT BEKIJKEN**

5
MIN

In LessonUp staan zowel het fragment als de volledige animatiefilm klaar. In LessonUp staat een video waarin de gastleerkracht de animatievideo introduceert en vertelt waar de leerlingen op moeten letten tijdens het kijken.

- Bekijk samen met je leerlingen het fragment uit de korte animatiefilm ‘Volcano Island’. Je kunt ook de hele film kijken, maar let erop dat het stuk tussen 5:40 en 6:30, waarin de oranje tijger achtervolgd wordt, te spannend kan zijn voor sommige kinderen.

TIP!

Na afloop van de film kun je de leerlingen vragen om te gaan staan en hun armen, benen, handen en voeten los te schudden. Door hun lichaam even te bewegen, kunnen kinderen spanning loslaten en weer rustig worden.

LESONDERDEEL 3 **KLASSIKALE BESPREKING**

15
MIN

In LessonUp staat een video waarin de gastdocent de belangrijkste punten uit het onderstaande onderdeel kort samenvat.

- Start de bespreking met de volgende vragen:
 - Hoe gedraagt de oranje tijger zich?
 - Hoe voelt de oranje tijger zich, denk je?
 - Wat zag je, waardoor je dat denkt?
 - Wat doet de witte tijger?
 - Luistert de witte tijger naar wat de oranje tijger wil?
 - Hoe kon je zien dat de oranje tijger de witte tijger niet leuk vond?
- Benoem als leerkracht expliciet de lichaamstaal, zodat leerlingen deze signalen leren herkennen.
 - De oranje tijger liep achteruit.
 - Daarna rende de oranje zelfs hard weg.
 - De oranje tijger leek bang.
 - De oranje tijger was op zijn hoede.
- Leg uit dat de oranje tijger niet kon praten. Daarom was het belangrijk om goed te kijken naar de houding en gezichtsuitdrukking van de oranje tijger om te begrijpen wat de oranje tijger voelde.
- Vertel vervolgens dat sommige mensen niet kunnen of durven zeggen wat ze willen. Anderen vinden het moeilijk om “nee” te zeggen. Daarom is het belangrijk om ook op andere dingen te letten als je wilt weten hoe iemand zich voelt.
 - Hoe kun je zien dat iemand iets niet leuk vindt?
 - Iemand lacht niet.
 - Iemand wordt heel stil.
 - Iemand kijkt naar beneden.
 - Iemand trekt zich terug.
 - Iemand ziet er verlegen of onzeker uit.
 - Wat kun je doen als iemand het niet zegt, maar het erop lijkt dat die iets niet leuk vindt?
- Leg uit dat een ‘nee’ belangrijk is, omdat iedereen zelf mag kiezen wat iemand wil. Net zoals jij soms “nee” wilt zeggen, mag iemand anders dat ook. Als we naar een “nee” luisteren, laten we zien dat we aardig zijn en rekening houden met elkaar. Zo zorgen we ervoor dat iedereen zich veilig en prettig voelt. Stel daarna de volgende vragen:
 - Is het jou ook weleens gebeurd dat iemand “nee” tegen je zei?
 - Hoe voelde dat voor jou?
 - Kun je bedenken waarom je je zo voelde?

- Bespreek de verschillende emoties die hierbij kunnen horen, zodat veel leerlingen zich erin kunnen herkennen. Misschien voelde je je:
 - verdrietig, omdat je dacht dat iemand jou niet leuk of lief vond;
 - boos, omdat iets niet ging zoals jij wilde;
 - bang of onzeker, omdat je dacht dat je iets verkeerd had gedaan.

LESONDERDEEL 4 KLASAFSPRAAK

5
MIN

In LessonUp noemt de gastdocent een paar belangrijke regels. Probeer deze in jullie klasregels mee te nemen, zodat de allerlaatste video een goede samenvatting vormt. De regels zijn:

Regel 1 Als je iets met iemand wil doen, dan is het lief om dat eerst te vragen.

Regel 2 Als iemand “nee” zegt, zeg je: “Dank je wel dat je het zegt.”

Regel 3 Als iemand geen “nee” zegt, maar ook geen “ja”, let je extra goed op.

Regel 4 Als je eerst “ja” zei, maar later toch “nee” wilt zeggen, dan mag dat altijd.

Regel 5 Je mag later altijd van gedachten veranderen. Je mag altijd vertellen wat je voelt of wilt.

- Zet dit op een groot vel papier.
- Speel de allerlaatste gastleerkrachtvideo af.

Het Netwerk Filmeducatie zet zich in om leerlingen door heel Nederland film te leren spreken. Het netwerk bestaat uit meer dan 700 professionals uit film en onderwijs. Je kunt bij het Netwerk Filmeducatie terecht voor een gecureerde database met filmtips en lesmateriaal, vakpagina's met werkvormen en lesideeën, een activiteitenagenda en nog veel meer.

